

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Білик Владислав Юрійович
Науковий керівник доц. Гаряга Л.О.
Черкаський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»

Важливим напрямком економічних реформ в Україні є створення сприятливого середовища для формування та функціонування суб'єктів малого підприємництва. Мале підприємництво відіграє важливу соціально-економічну роль у розвитку будь-якої сучасної країни. Воно є одним з провідних секторів ринкової економіки, що визначає темпи економічного зростання, структуру та якість валового національного продукту, насичує ринок товарами та послугами, створює нові робочі місця, сприяє зменшенню безробіття.

Дослідження сучасних проблем розвитку малого бізнесу в Україні та шляхів їх вирішення є вкрай актуальним питанням, оскільки у більшості країн світу саме цей вид підприємницької діяльності є «рушійною силою» економіки та створює значну частину валового внутрішнього продукту.

За даними Державної служби статистики України кількість суб'єктів малого підприємництва України за 2014 рік становить 324598 одиниць, що на 49211 (або на 14,53%) підприємств менше, ніж за звітний період минулого року. Протягом 2010-2014 рр. кількість малих підприємств зменшилася на 32643 одиниць (або на 9,13%) (рис. 1) [1].

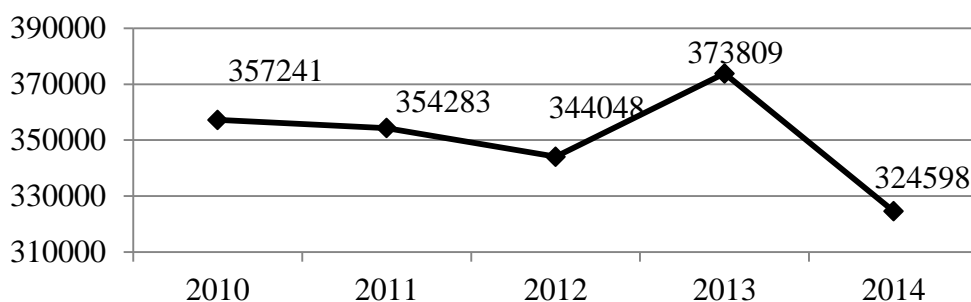

Рис. 1. Кількість малих підприємств в Україні

Як показує рис. 1 кількість суб'єктів малого підприємництва України знижується, що пов'язано з низкою проблем, з якими стикаються підприємці у веденні бізнесу:

- організаційно-правові труднощі започаткування бізнесу;
- складність залучення кредитних ресурсів від вітчизняних банків та закордонних інвесторів;

- неефективність державної підтримки та переважно її декларативність;
- диспропорції територіального розвитку малого підприємництва;
- недосконалість нормативно-правового забезпечення діяльності малих підприємств;
- несприятлива податкова політика та значний податковий тягар, часті зміни податкового законодавства;
- тиск з боку великого бізнесу;
- неостатня інформаційна та правова обізнаність суб'єктів підприємництва;
- нерозвинутість інфраструктури малого підприємництва, брак досвіду та знань;
- складнощі імплементації конкурентоспроможності вітчизняної продукції та послуг малого підприємництва до європейських та світових стандартів та ін.

Важливим аспектом розвитку малого підприємництва в Україні є надання кредитних ресурсів. Громадяни, які мають бажання створити своє підприємство часто не мають необхідних коштів. Якщо активізувати кредитування малого підприємства, створивши відповідні пільги або зменшивши процентну ставку, то більше фізичних осіб зможуть відкрити власний бізнес. Результатом стане зростання конкуренції між виробниками, що позитивно вплине на розвиток економіки.

Недосконалою є чинна податкова система, що характеризується надмірним податковим тиском та обтяжливою системою звітності. Негативно впливають на розвиток підприємництва надмірне втручання органів державної влади в їхню діяльність.

У країнах з розвинутою економікою широко використовуються державна підтримка підприємництва. Держава повинна стимулювати розвиток малого підприємництва та забезпечувати його рівномірний розвиток у регіонах. Саме тому важливою є підтримка з боку органів місцевого самоврядування, які повинні надавати інформаційні послуги новоствореним підприємницьким структурам та окремим підприємцям, які передували б створенню малих підприємств.

Для реалізації можливості просування продукції та послуг вітчизняних малих підприємств на європейські ринки та залучення європейських інвесторів варто здійснити наступні заходи [2]:

- впорядкувати спрощену систему оподаткування для малих підприємств;
- сприяти розвитку інноваційного підприємництва;
- сприяти поширенню кластерної організації малого підприємництва;
- сприяти інтернаціоналізації малих підприємств як повноцінного включення до процесів міжнародної торгівлі та кооперації;

- організувати «посівну» підтримку малих підприємств у регіонах з ознаками депресивності;
- формувати сучасну фінансову інфраструктуру підтримки підприємництва в Україні за європейським зразком;
- удосконалити діяльність вітчизняних управлінських інституцій, до сфери відповідальності яких належить реалізація державної політики щодо малих підприємств.

Отже, розвиток малого підприємництва в Україні є одним із найефективніших шляхів реформування економіки. Саме вони є механізмом найбільшого залучення ресурсів та вирішення багатьох питань, серед яких: створення нових робочих місць, забезпечення ринку товарами та послугами, підвищення рівня забезпеченості населення, привабливість для іноземного інвестування, створення конкурентного середовища тощо.

Таким чином, існування значної кількості проблем діяльності малих підприємств в Україні про необхідність та важливість їх вирішення для розвитку не тільки малого бізнесу, а й економіки в цілому. Для поживлення активності малих підприємств в Україні необхідно здійснення наступних заходів: подальше удосконалення законодавчої та нормативної бази щодо створення сприятливих умов для розвитку підприємництва, створення умов для отримання пільгового кредитування, зменшення податкового навантаження, проведення тренінгів щодо ведення малого бізнесу, створення бізнес-центрів та бізнес-інкубаторів, удосконалення податкової політики, реалізація програм підтримки малого підприємництва як на державному, так і місцевому рівнях.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Жалило Я. Євроасоціація і нові можливості для розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / Я. Жалило. – Режим доступу : http://gazeta.dt.ua/macrolevel/yevroasociaciya-i-novi-mozhливosti-dlya-rozvitku-malogo-biznesu-v-ukrayini_.html.